

Höstens första sammanträde försiggick den 30 oktober, varvid professor Armin Tuulse höll föredrag över ämnet »Katolskt och protestantiskt i Sveriges och Danmarks 1500-tals kyrkomåleri».

Slutligen sammanträdde föreningen den 14 december, nu i Hans Majestät Konungens närvaro. Amanuens Ulf Erik Hagberg höll föredrag om »Årets utgrävningar i Skede mosse, Öland»; vid föredraget voro utställda de i mossen funna guldringarna. Därefter talade professor Nerman om »Ett Attundalands Gamla Upsala — Var låg folklandets centrum under yngre järnåldern?»

SVENSKA ARKEOLOGISKA SAMFUNDET 1959

Den vid årsmötet den 30 augusti 1959 utsedda styrelsen i Svenska arkeologiska samfundet har följande sammansättning:

Ordförande: professor Per Gustaf Hamberg, Göteborg.

Vice ordförande: förste antikvarie Wilhelm Holmqvist, Stockholm.

Sekreterare: antikvarie Margareta Biörnstad, Stockholm.

Kassaförvaltare: antikvarie Erik B. Lundberg, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter äro: professor Holger Arbman, förste bibliotekarie Christian Callmer, överantikvarie Karl Alfred Gustawsson, professor Sigvald Linné, överbibliotekarie Wilhelm Odelberg, förste antikvarie Nils Ludvig Rasmusson, professor Mårten Stenberger. Suppleanter äro: professor Greta Arwidsson, landsantikvarie Bengt Cnattingius, professor Sven B. F. Jansson, förste antikvarie Sverker Janson, docent Hilding Thylander.

Styrelsen har sammanträtt den 2 juli, 26 augusti, 11 september, 28 september och 18 november 1959.

Den 19 februari höll docent Bertil Almgren, Uppsala, ett föredrag om sin resa till Takht-i-Soliman i Persien år 1958 och den 4 maj professor Greta Arwidsson, Stockholm, om de senaste årens grävningar på stenåldersboplatsen vid Ire i Hangvar på Gotland.

Årsmötet hölls i Växjö den 29 och 30 augusti. Ett 30-tal medlemmar deltog. Vid en bussstur första dagen besöktes glasbruket Strömbergshyttan, som demonstrerades av ingenjör och fru Erik Strömberg, samt Inglinge-högsområdet. Vid återkomsten till Växjö besågs domkyrkan varvid antikvarie Evald Gustafsson redogjorde för den pågående restaureringen. Vid middagen på Ryttmästaregården vid Kronobergs slottsruin var Växjö stad värd. Efter årsmötesförhandlingar följande dag visade landsantikvarie Jan Erik Anderbjörk museet och de nybyggda lokalerna för det blivande skogsmuseet. Vid en rundtur besöktes Replösagravfältet och gravfältet Kånna högar vid Ljungby. Vid lunchen var Ljungby stad värd. På återresan till

Växjö demonstrerade rektor Thorsten Pettersson, Växjö, »Bråvallahed» i Skatelövs socken. Uppehåll gjordes även vid Skatelövs gamla kyrkogård.

Den 26 oktober föreläste landsantikvarie Gunnar Svahnström, Visby, om rysk konst från Vladimir den helige till Ivan den förskräcklige, bilder från en studieresa i Sovjetunionen våren 1959, och professor Helmer Tegengren, Åbo, den 18 november om säsongbosättning på Svalbard i äldre tid. Vid den efterföljande middagen berättade professor Sigvald Linné, Stockholm, om pyramidgraven i Palenque.

På inbjudan av riksantikvarieämbetet och Statens historiska museum samt Svenska arkeologiska samfundet talade professor Jaroslav Böhm, Prag, den 2 december om nya arkeologiska fynd från Tjeckoslovakien.

Årets sista föredrag hölls den 4 december i Uppsala av förste antikvarie Wilhelm Holmqvist om utgrävningarna på Helgö.

STENÅLDERSKONFERENS I PRAG

Under tiden 5—11 oktober 1959 hölls i det till tjeckoslovakiska vetenskapsakademien hörande slottet vid Liblice, nära Prag, samt i Brno en internationell konferens rörande europeiskt eneolitikum, dvs. det tidsavsnitt som i Nord-europa i stort sett motsvaras av tidig- och mellan-neolitikum fram till bägar-kulturernas, resp. enmansgravkulturens framträdande. Bland stenåldersarkeologer har det länge ansetts önskvärt att i analogi med de nordiska vikingatidskongresserna anordna en internationell stenålderskonferens, där för yngre stenåldersforskning vitala problem kunde diskuteras mera ingående än på de stora arkeologkongresserna. För värdskapet stod arkeologiska institutet i Prag. Antalet inbjudna var 45, därav 26 utlänningar. Konferensen var mycket väl tillrättalagd för ett intensivt arbete, och de mycket livliga diskussionerna fördes i anslutning dels till de tidigare utsända föredragen, dels till de vid konferensen hållna, varvid i tur och ordning Nord-, Väst-, Mellan- och Öst-europa erhöll sin andel av tiden. De centrala frågorna kom emellertid att främst beröra de komplicerade mellan- och sydösteuropeiska förhållandena med deras myller av eneolitiska kulturer och eventuella kontakter med andra områdens kulturgrupper, dvs. problem vars lösningar är möjliga endast genom ett nära samarbete inom den europeiska arkeologiska forskningen.

För Nordeuropas vidkommande stod den tidig-neolitiska trattbägarkulturen i blickpunkten, varvid diskussionen i huvudsak rörde sig kring ursprungsfrågan. Därvid kom åsikt att stå mot åsikt: 1) dess ursprung är att söka i ett för närvarande arkeologiskt terra incognita i sydöstra Ryssland, varifrån den spritt sig som en färdigbildad neolitisk kulturgrupp över sitt mellan- och nordeuropeiska utbredningsområde; 2) den kan härledas ur någon mellan-europeisk sen bandkeramisk grupp (och är således en sidogren av densamma);